

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki.

Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA. „Kurier Zagłębia” wraz z „Kurjerem Przemysłowo-Handlowo-Rzemieślniczym” rocznie marek 216; półrocznie mk. 108, kwartalnie mk. 54, miesięcznie mk. 18. Poczta mk. 60 kwartalnie, mk. 20 miesięcznie.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I i II stronie Mk. 8, w tekście Mk. 10 po tekście — reklamy Mk. 6. Nekrologi Mk. 4. Zwyczajne Mk. 4. Drobne 50 fenigów za wyrazy, najmniej Mk. 3.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dębińska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC.

Administracja otwarta od 8-jej rano bez przerwy do 7-jej godz. wiecz. W niedziele i święta od 9 do 11 rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 1—3 w poł. i od 6—7 w.

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmuje Centralna Administracja ogłoszeń Polskiej Prasy prowincjonalnej, Warszawa, Zgoda 1.

Cena pojedynczego egzemplarza mk. 1 (Na G. Śląsku 30 fen.).

SOSNOWIEC, wtorek dnia 8 czerwca 1920 roku.

Nr. 129 Rok XV.

KINO-DAZA

Szatan

Wielkie, skonstruowane pięknie, mocne i niesłychanie zajmujące arcydzieło filmowe w 3-ich częściach i w 6 wielkich częściach. Epizod I Szatan (Lucyfer) przy boku Faraona Egiptu, jako święty pasterz, asceta i prorok. Epizod II Szatan jako dworzanin i powiernik Lukrecji Borgji, najstraszliwiej w dziejach postaci kobiecej. Epizod III Szatan jako twórca ostatniej rewolucji rosyjskiej i doradca czerwonego tyra.

W roli szatana niezrównany **K. Wejdt.** Szczęśliwy reżyserji i pomysłów artystycznych.

Kino-Slask

Od poniedziałku 7 do 13 czerwca
Sensacyjny obraz!

Galernik

potężny dramat w 6 aktach według Balzaca w rolach głównych **Paweł Węgner i Salomonowa**

Projekt ustawy konstytucyjnej.

II.

Władza wykonawcza.

Rozdział o władzy wykonawczej według projektu większości komisji obejmuje artykuły 38 do 74 włącznie.

Prezydenta Rzeczypospolitej wybierają na lat siedm absolutna większością głosów Sejm i Senat, połączone w Zgromadzenie Narodowe, które zwołuje prezydent w ostatnim kwartale siedmioletniego swego urzędowania. Jeżeli zwołanie nie nastąpi na trzydziście dni przed upływem siedmioletnia, Sejm i Senat łączą się z samego prawa w Zgromadzenie Narodowe na inicjatywę marszałka i pod jego przewodnictwem. Jeżeli prezydent nie może sprawować urzędu oraz w razie jego śmierci, rezygnacji lub innej przyczyny, zastępuje go marszałek Sejmu.

Na prezydenta może być wybrany każdy obywatel państwa, który ukończył 40 lat życia. Ta sama osoba może być powołana na stanowisko prezydenta ponownie. Prezydent sprawuje władzę wykonawczą przez odpowiedzialnych ministrów. Każdy akt rządowy prezydenta Rzeczypospolitej wymaga dla swej ważności podpisu prezydenta ministrów i właściwego ministra, którzy przez podpisanie aktu biorą za niego odpowiedzialność. Prezydent Rzeczypospolitej mianuje i odwołuje prezydenta ministrów, na jego wniosek mianuje i odwołuje ministrów, a na wniosek Rady ministrów obsadza urzędy cywilne i wojskowe, zastrzeżone w ustawach, jest on zarazem najwyższym zwierzchnikiem sił zbrojnych państwa. Sprawę dowództwa wojskowego i kierownictwa operacjami wojennymi na wypadek wojny, ustala prezydent Rzeczypospolitej na wniosek ministra spraw wojskowych, który za akty, związane z dowództwem w czasie wojny, jak za wszelkie

sprawy kierownictwa wojskowego odpowiada przed Sejmem.

Prezydent Rzeczypospolitej reprezentuje państwo na zewnątrz, przyjmuje reprezentantów dyplomatycznych państw, wysyła reprezentantów dyplomatycznych do państw obcych, zawiera umowy z innymi państwami i podaje je przed podpisaniem do wiadomości Sejmu; unowocześnia i celną oraz te, które trwale obciążają pod względem finansowym państwo, albo zawierają przepisy prawne, obowiązujące obywateli, albo wprowadzają zmianę granic państwa, również wymagają zgody Sejmu.

Prezydent Rzeczypospolitej może wypowiedzieć wojnę i zawrzeć pokój tylko za uprzednią zgodą Sejmu, za czynności swe nie jest odpowiedzialnym ani politycznie ani cywilnie, za zbrodnie może być pociągnięty do odpowiedzialności tylko przez Sejm, uchwałą, powziętą większością głosów; wyrok ostateczny w tym względzie wydaje Trybunał Stanu.

Przed objęciem urzędu prezydent Rzeczypospolitej składa przysięgę w Zgromadzeniu Narodowym treści następującej:

„Przysięgam Bogu Wszechmocnemu, w Trójcy Świętej Jedynemu, i ślubuję Tobie, Narodzie Polski, na urządzie prezydenta Rzeczypospolitej, który obejmuje praw Rzeczypospolitej, a przede wszystkim ustawy konstytucyjnej święcie przestrzegać i bronić, dobru powszechnemu Narodu ze wszystkich sił wiernie służyć; wszelkie zło i niebezpieczeństwo od państwa czujnie odwracać; godność imienia polskiego strzec niezachwianie; sprawiedliwość względem wszystkich bez różnicy obywateli; za pierwszą sobie mieć cnotę; obowiązkiem urzędu i służby poświęcić się niepodziel-

nie. Tak mi dopomóż Bóg i święta Syna Jego męka. Amen.

Za ogólny kierunek rządu ponosi solidarną odpowiedzialność konstytucyjną i parlamentarną rada ministrów; po zatem ponoszą ją także ministrowie każdy oddzielnie, każdy w swoim zakresie za działalność w urzędzie, a to zarówno z zgodnością tej działalności z konstytucją i innymi ustawami państwa, za legalność działania podległych organów administracyjnych jak i za kierunek swej polityki.

Trybunał Stanu składa się z pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, jako przewodniczącego oraz dwunastu członków, których wybierają z poza swego grona ośmiu—Sejm i czterech—Senat. Członkami Trybunału mogą być wybrane tylko osoby, nie piastujące żadnego urzędu państwowego i używające pełni praw cywilnych i obywatelskich.

Obok związków samorządu terytorjalnego (rady wojewódzkie, powiatowe, miejskie i gminne lub wiejskie) osobna ustawa powoła samorząd gospodarczy, a mianowicie dla poszczególnych dziedzin życia gospodarczego izby rolnicze, handlowe przemysłowe, pracy najemnej i inne, połączone w Naczelną Izbę Gospodarczą Rzeczypospolitej, których współpraca z władzami państwowymi w kierowaniu życiem gospodarczym i w zakresie zamierzeń ustawodawczych będzie ustawami ustalona...

Zródła dochodowe państwa i związków samorządu będą ściśle rozgraniczone przez ustawy. Państwo będzie sprawowało nadzór nad administracją samorządu z reguły przez wydziały ciał samorządu wyższego stopnia; nadzór ten może jednak być ustawami przekazany częściowo sądownictwu administracyjnemu.

Do orzekania o legalności aktów administracyjnych w zakresie administracji tak rządowej, jak i samorządowej, powoła osobna ustawa sądownictwa administracyjnego, oparte w swej organizacji na współdziałaniu czynnika obywatelskiego i sędziowskiego z Najwyższym Trybunałem Administracyjnym na czele.

Sytuacja finansowa Niemiec.

Jedno z najważniejszych piśm niemieckich „Frankfurter Zeitung” z dnia 17. maja 1920 r. tak przedstawiła stan finansowo-gospodarczy Niemiec:

W ostatnim tygodniu kwietnia ilość papierowych znaków pieniężnych powiększyła się o miliard dwieście siedemdziesiąt milionów marek, a w pierwszym tygodniu maja o 460 milionów marek. Obecnie jest w obiegu przeszło sześćdziesiąt dwa miliardy znaków pieniężnych. Jeste-

li porównać to zwiększenie się ilości pieniędzy papierowych z zastojem w kasach oszczędności, a nawet z od bieraniem wkładek z tych kas, to stało się jasnym, że naród niemiecki więcej spożywa niż wytwarza. Mowa o ilości pieniędzy papierowych, a oszczędności narodu zanikają.

Dalej pisze „Frankfurter Zeitung”.

Państwo Niemieckie będzie zmuszane pomimo nowouchwalonych a dotkliwych podatków w ciągu najbliższych 12 miesięcy wypuścić w obieg po cztery miliardy marek nowych pieniędzy papierowych co miesiąc, gdyż takiej sumy brakuje Niemcom, by związać w budżecie państwa koniec z końcem, a mianowicie na najbliższy okres roczny:

około 3 miliony brakować będzie w ciągu roku na zwykłe wydatki państwa.

- 2 i pół miliardy na aprowizację ludności,
- 5 miliardów na wydatki związane z oddaniem Koalicji okrętów, węgla, bryła itp. przedmiotów.
- 6600000 marek na państwowe wydatki nadzwyczajne.
- 1 miliard marek z powodu deficytu, jaki przyniesie pocata niemiecka.
- 14 miliardów na pokrycie deficytu kolei żelaznych, 2 1/2 miliardy marek na podwyżki pensji urzędników i pracowników państwowych. Ponieważ nowe podatki państwowe pobierane będą, zaczynając dopiero od II kwartału 1921 roku, gdyż odpowiednia organizacja skarbowca nie jest jeszcze gotowa, państwo Niemieckie będzie musiało tymczasem wypuścić pieniądze papierowych na sumę nowych 5 miliardów marek, dalsze zaś do tego czasu dopełnianie warunków traktatu pokojowego wymagać znów będzie 10 miliardów marek z emisji papierowych znaków pieniężnych.

Niemiecki minister Skarbu obiecuje sobie doprowadzić do pewnej równowagi finansowej niemieckiej przez wprowadzenie monopolu państwowego na produkty pierwszej potrzeby, czego wynikiem będzie podwyższenie życia. Tenże minister w mowie swej z dnia 26 kwietnia wskazuje na potrzebę „ścisłej oszczędności” ograniczenia spożycia szczególnie artykułów zbytkownych, ograniczenia dowozu z zagranicy, wyłączenia pracy na ilość i jakość; jednym słowem jak się wyraża „Frankfurter Zeitung” walka musi być prowadzona ostatecznie „all mit den letzten Aufgebot von Energie”.

„Frankfurter Zeitung” podaje więcej jeszcze ciekawych wiadomości o stanie finansów w Niemczech, ale jest to, co tu powtórzyliśmy wystarczy, aby stwierdzić, że gazety niemieckie zamierzają zajmować się wciśnięciem gospodarczym w Polsce, które bynajmniej jeszcze tak rozpaczliwym nie jest, powinnym przedewszystkiem zajmować się sprawami swego państwa.

„Frankfurter Zeitung” podaje więcej jeszcze ciekawych wiadomości o stanie finansów w Niemczech, ale jest to, co tu powtórzyliśmy wystarczy, aby stwierdzić, że gazety niemieckie zamierzają zajmować się wciśnięciem gospodarczym w Polsce, które bynajmniej jeszcze tak rozpaczliwym nie jest, powinnym przedewszystkiem zajmować się sprawami swego państwa.

Listy Warszawskie.

Warszawa, 4 Czerwca.

Na czoło zgadnień wojennych wysunęła się dziś sprawa na przyszłość rok gospodarczy, ustawy aprowizacyjnej. Rząd prezydenta Skulskiego w przedłożonej Sejmowi ustawie stał na stanowisku całkowitego sekwestru ziemio- i leśnictwa. Zasada powzięta nie uzyskała jednak aprobaty Komisji aprowizacyjnej, która większością jednego tylko głosu wypowiedziała się za zasadą kontyngentowego tylko sekwestru i zastoso-

wania wolnego handlu do części pozostałej. Całkowity sekwestr w Komisji poparły stronnictwa robotnicze i Zjednoczenie. Klub Narodowego Zjednoczenia Ludowego oświadczył gotowość poparcia ustawy o całkowitym sekwestrze ziemio- i leśnictwa, godząc się jednak na tę dla siebie, jako Klubu, złożonego w większości z posłów włościańskich i stojącego zasadniczo na stanowisku wolnego handlu, podwójnie ciężką ofiarę, Klub N.Z.L. uzależnił jej wykonanie od jednoczesnego spełnienia analogicznego obowiązku ze strony innych warstw i czynników społecznych, w szczególności od równocześnie przeprowadzenia ustawy o rekwiizycji artykułów pierwszej potrzeby, niezbędnych dla rolnictwa, a więc żelaza, skóry, artykułów włóknistych i t. p. po cenach, ustalonych w stosunkach do cen zboża i innych, zabranianych na okres najbliższego roku gospodarczego wymaganą podwyżkę płac robotniczych drogą strajku. Maksymalna płaca robotników zarówno przemysłowych jak i rolnych miała być określona na podstawie stosunku do maksymalnych cen zboża, oraz głównych artykułów pierwszej potrzeby.

Stanowisko większości Komisji w sprawie ustawy aprowizacyjnej zajęło około 15 dni politycznej gorączki, ostatecznie przelaniem gabinetu, czego na prawdę nikomu nie ścisnęło. Rząd obiecywał sprawę sekwestru ziemio- i leśnictwa uznać dla siebie za sprawę zasadniczą. Dlatego też Klub N.Z.L. zwrócił się do przewodniczącego Komisji aprowizacyjnej o ponowne zwołanie Komisji celem reasumacji uchwały. Przyszły tydzień więc zadecyduje o losach ustawy aprowizacyjnej, a może i losach gabinetu.

Po przybyciu do Warszawy posłów pomorskich rozdzielone zostały na posiedzenie Komitetu senatorów prezydja i Komisji Sejmowych. W ważniejszych Komisjach otrzymali przewodnictwo: Związek Ludowo-Narodowy (ad) w Kom. zagranicznej, przemysłowo-handlowej, skarbowo-budżetowej, zdrowia publicznego; Narodowe Zjednoczenie Ludowe w Kom. Konstytucyjnej, oświatowej, robot publicznych, administracyjnej, morskiej; Polskie stronnictwo Ludowe w Kom. rolniej, wojskowej, odbudowy kraju, likwidacyjnej; P.P.S. w Kom. ochrony pracy i prawnej, naród chrześc. Klub robotniczy aprowizacyjnej i do spraw żywnościowych, narodowa partia robotnicza (dawnie N.Z.R.) komunikacyjnej i petycyjnej.

Dużo krzyku i hałasu w Sejmie narobiła sprawa soboru i dzwonnicy na placu Saskim w Warszawie. Sejm większością głosów wypowiedział się na dotychczasowym zburzenie dzwonnicy, pozostawiając decyzję co do soboru na później, zastrzegając go na razie na kościół garnizonowy.

jennych, danina majątkowa i wreszcie podatek ogólny - dochodowy; Korona tych podatków najprawdopodobniej będzie pożyczka przymusowa bez której nie zwodzi się naszych sfer anemicznych - żydowskich do ofiarności na rzecz państwa. Raczej przykładają oni rękę na rynku międzynarodowym do budowania wartości marki polskiej. Na szczęście spadł ten powetrzysmo i dziś jesteśmy świadkami pod tym względem poprawy w środku maja za dolar płacono 205mk. w końcu maja 178. W końcu maja kurs marki polskiej doszedł do normy z połowy kwietnia. Zwyżkę marki niemieckiej tłumaczył sobie należał dokonaniem większych zakupów w Niemczech przez Francję, Anglię, a nawet Amerykę.

P. minister Grabowski, mówiąc o naszej sytuacji finansowej, zaleca więcej optymizmu gospodarczego, gdyż porównanie nie wypada w tym względzie na niekorzyść Polski. Stan emisyj, obliczony według kursu giełdowego we frankach szwajcarskich wynosi na jednego mieszkańca we Francji 378 fr. Belgii - 290. Anglii - 235. Ameryce - 197. Włoszech - 130 Niemczech - 41. Polsce tylko - 18. Miesiąc maj stanowił Zwrotny punkt w skuteczności naszej Emisyi w kwietniu doszła do 5,292 milionów, w maju stanowiąca tylko 1748 milionów. Są to rezultaty pożyczki i mocne przeciwstawienie się knowaniom sił wrogich nam, które, w gnębieniu Polski siewiły się na środkach militarnych i politycznych, pragnąc obecnie dokonać tego przy pomocy środków finansowych. Z całą pewnością powiedzieć sobie można że Skarb polski najbardziej krytyczne momenty ma już poza sobą.

Kijów dzisiejszy.

Kijów był miastem ludnym i bogatym jeszcze może przed 2-3 laty. Pierwsze lata wojny mu nie zaszkodziły, przeciwnie wzmożyły jeszcze ruchy południowej stolicy Rosji ów-

czesnej. Ale stosunki już się zmieniły zasadniczo od zajęcia Kijowa przez Niemców. Wtedy odbył się pierwszy z Kijowa „ekspedycja” — w pierwszej linii oczywiście urzędników rosyjskich i wszystkich żywców, tak cywilów jak i wojskowych. Wieleż kłopotów przyszedł potem. Miasto zakoszowało także rozkoszy zniszczenia wojennego, że wspomniemy tu tylko wielki wybuch magazynów amunicji w r. 1918, wskutek którego uciekła znaczna część miasta. Przewrotni wewnętrzni czynniki, który władzę nad Kijowem i Ukrainą oddał Skoropadskiemu i jego „wolnikom”, później wzięli Niemców z Kijowa, towarzyszyły rozruchy i walki uliczne, które znowu zmniejszyły ludność Kijowa.

Zaczął się wogóle okres zamieszek wewnętrznych, pustoszących miasto. Kijów znajdował się kolejno w rękach reakcjonistów i rewolucjonistów, z dwoma go Ukraińcy, Denikowcy, komunisty — wszyscy po parę razy tak że Kijów w ciągu roku 10 razy zmienił parów. Poznał Kijów już nie tylko walki uliczne, ale i wojnę wewnątrz miasta, ale także ostrzeżenie z armat. Miasto niszczone i pustoszone coraz bardziej, albowiem oczywiście każdemu przewrotowi towarzyszyło prześladowanie, wygnanie i wyrzucanie jakiegoś „wrogiego żywiołu” to „reakcjonistów” to „anarchistów” lub „żydów, bolszewików lub „kadetów”, Rosjan lub Ukraińców. O obecnej więc liczności mieszkańców Kijowa i o liczebności wśród niej ustoosunkowaniu np. narodowemu można teraz mówić tylko w przybliżeniu. Zasadniczo, choć jeszcze nieznane w szczególach zmiany musiały w życiu, wyglądzie i znaczeniu, gospodarstwie miasta wprowadzić ostatnia diadyma gospodarki bolszewicka — chłodu i terrorku. O „dzisiejszym” Kijowie można mówić tylko mniej lub więcej prawdopodobnymi domysłami, prawdę o nim z ostatniej chwili poznamy dopiero za kilka dni, gdy zaczną przychodzić wiadomości z zajętego już Kijowa.

Nieustanne zajścia między francuzami i Niemcami.

BYTOM. (PAT.). Zajścia między francuzami i Niemcami nie ustają. Ostatnio zanotowano zajścia w Gliwicach, następnie w Opolu, gdzie Niemcy rozplakowali 61 nazwisk kobiet obciążających z francuzami, które Niemcy uznali za zdrajczynie.

W Opolu wywieszono na ratuszu chorągiew o barwach niemieckich, którą kazała Komisja zdjąć. Wogóle wśród Niemców daje się zauważyć dążenie do nieustannych rozruchów i demonstracji.

Sprowadzanie broni i amunicji.

MYSŁOWICE. Kilka dni temu do Mysłowic przybyło kilkudziesięciu policjantów i przywiozło ze sobą duże skrzynie

z amunicją, które złożono w kwaterze przy ulicy Stawowej. Większe ilości amunicji przywieziono na kopalnię w Czerwionce.

Ofiary Niemców podczas napadu na polski komisariat.

BYTOM. Podczas napadu na polski komisariat Niemcy li-

czą w zabitych i rannych około 70 osób.

Zwycięskie walki wojsk polskich trwają dalej.

Komunikat Sztabu Generalnego.

WARSZAWA, 7 czerwca (PAT.). Nowa kontrofensywa na froncie między Dźwiną a górą Berezyną pod bezpośrednim kierownictwem Naczelnego Wodza postępuje bardzo pomyślnie, wojska nasze przełamujące rozpaczliwy opór bolszewików na wszystkich odcinkach ruchomego frontu, rozbiły całkowicie 53 i 12 dywizję piechoty sowieckiej. Górna Berezyna miejscowości Czerwie i Kline zostały zajęte. Straty nieprzyjaciela są bardzo wielkie. Przychwycone w wielu miejscowościach rozkazy i meldunki bolszewickie, prowadzone częściowo w języku niemieckim, świadczą o wielkim popłochu w sztabach i szeregach czerwonych oddziałów. Bolszewicy, mszcząc się w sposób zwierzęcy za poniesione klęski, w kilku wypadkach naszym żołnierzom, wziętym do niewoli, wykuli oczy, odsyłając ich w tym stanie z powrotem do naszych wojsk.

Na Ukrainie sytuacja na ogół bez zmiany. Oddziały kawalerii nieprzyjacielskiej, które przedostały się przez nasz front, są ścigane przez naszą kawalerję.

Na Ukrainie sytuacja na ogół bez zmiany. Oddziały kawalerii nieprzyjacielskiej, które przedostały się przez nasz front, są ścigane przez naszą kawalerję.

Usiłowanie samobójstwa referenta Jarnuszkiewicza.

WARSZAWA (telefonem). Wczoraj popołudniu zauważono w okolicy fortu służewskiego omdlałego referenta politycznego starostwa Będzińskiego z podciętymi żyłami u rąk. Za-

wiadomiona o tem policja sprowadziła go do komisariatu w Mokotowie, stąd po opatrzeniu odwieziono Jarnuszkiewicza do szpitala św. Rocha. Całą sprawą zajął się prokurator.

TELEGRAMY.

Liga narodów a sprawa polska

LONDYN (PAT.). Hada Rada Ligi Narodów bierze się w najbliższym czasie w Londynie w celu naradzenia się nad odpowiedzią, jaka może być udzielona perskiemu ministrowi spraw zagranicznych K. F. Ruskiemu, na jego prośbę interwencji przeciw wkroczeniu bolszewików do Persji.

O amunicję dla Polski.

PARYŻ. (PAT.). Z Londynu donoszą: Wydział wykonawczy związku kolejarzy powziął dwa postanowienia które odbić się mogą dotkliwie na toku pracy. Pierwsza rezolucja dotyczy przeszkadzania w ładowaniu amunicji przeznaczonej dla państw walczących z rządem Sowieckim. Druga sprawa, że strejkujący kolejarze nie mają powracać do pracy do czasu nowej konferencji. Lloyd George oświadczył deputacji związku kolejarzy, na której czele stanął członek izby gmin, Thomas, iż rząd angielski nie sieri jakichkolwiek przeszkód przy

transportowaniu amunicji do Polski.

Moratorium.

WARSZAWA. (telefonem). W tych dniach rząd ma wydać moratorium dla wierzycieli hipotecznych w myśl dekretu co pozostaje w związku z ustawą o skasowaniu waluty rublowej i przeliczeniu jej na marki według kursu (216). Przeciw temu zaprotestowali w zeszłym tygodniu na wiecu wierzyciele hipoteczni i żądali wstrzymania ustawy o wpłaceniu należności hipotecznych przed wojennych.

Czesi hulają

N. TARG (PAT.). Podczas ostatniego jarmarku w Jablence na Orawie powtórzyły się aresztowania polskiej ludności przez czeską żandarmerję.

Ameryka na plebiscyt.

WARSZAWA. (telefonem). Za pośrednictwem p. Jana J. Kowalczyka do chwili obecnej polacy w Ameryce złożyli 25 milionów marek, zdając sobie dokładnie sprawę ze znaczenia

plebiscytu. Sumy te wpłynęły z różnych Stanów Ameryki.

Wyjazd ministra Patek

WARSZAWA (telefonem). Minister Patek wyjechał do Paryża w sprawach zapewniających udział Polsce na konferencji w Spa, oraz w sprawach plebiscytowych. Z Paryża minister Patek wyjeżdża do Londynu.

Odnaczenie min. Patek.

WARSZAWA. Papież Benedykt XV udzielił ministrowi Patekowi wielkiej wstęgi orderu Grzegorza Wielkiego. Jest to najwyższe odznaczenie Watykanu.

Dla dzieci polskich.

KRAKÓW (tel. wł.). Ojciec św. przeznaczył 200,000 lirów dla dzieci polskich. Razem z poprzednimi ofiarował ogółem papież na dzieci polskie 800,000 lirów.

Schwytanie bolszewików.

ŁÓDŹ. (tel. wł.). „Kurjer Łódzki” donosi, że onegdaj w Łodzi przy ul. Wólczańskiej aresztowano główną organizację komunistyczną. Gdy funkcjonariusze wkroczyli do lokalu zastali około 18 osób przy „robocie”. Aresztowanych przysłano do urzędu śledczego.

Za Bolesławów — za Chrobrego i Krzywoustego

Ślężacy

piersiami własnymi bronili ziemi naszej od nawałnicy, najeźdźców germańskich.

Oderwani od Ojczyzny, zapomniani pod obcym nienawistnym jarzmem przez sześćset lat nie przestali bronić skarbu tradycji i mowy polskiej.

Teraz więc, kiedy po ciężkiej pracy stuleci — po uciskach i katowaniu wyciągają ręce błagalne do Macierzy polskiej, śpieszmy im z pomocą. — Ofiary na plebiscyt przyjmuje Miejskowy Komitet Plebiscytowy na rachunek swój w Polskiej Kasie Pożycz., w Banku Handlowym i w Kasie Poż. Oszczęd. Małachowskiego 11.

685

Roboty prywatne z rządowego materiału.

W dniu 19 b. m. policja kolejowa dokonała rewizji w warsztatach stolarskich warszawskiego depota kolejowego. Wszyscy stolarze pracowali gorliwie, ale nad... robotami prywatnymi. W Depot p. Ostrowski, pomocnik naczelnika, zastępuje od dłuższego czasu dawnego naczelnika. Nie posiadając wymaganych kwalifikacji i technicznego wyszkolenia p. O. ma bardzo słaby charakter, bo nie mógł o tym, że przy pomocy warsztatów kolejowych zdążył zaopiekować swoje własne potrzeby domowe, dał się uprosić i innym urzędnikom, dobrym znajomym, by pracownicy warsztatów z materiału kolejowego i w godzinach służbowych wykonywali różne prywatne zamówienia.

Trwało to dość długo, gdy wreszcie policja zdemaskowała tę gorliwą pracę stolarzy.

Zastano naprz. robotników, gdy ci zajęci byli robieniem futryn do drzwi i okien domu p. Daley b. maszynisty, obecnie dozorcę magazynu węglowego i właściciela kilku domów w Sosnowcu. Roboty te p. D. opłacał kolejowym węglem, który ze swej strony stolarze zbywali bardzo korzystnie.

Z Górnego Śląska.

Coraz groźniejsze położenie na Górnym Śląsku.

BYTOM. (PAT.). Numer z urzędowego „Orędownika” Polskiego Kom. Pleb. w Bytomiu przynosi następujące bardzo znamienne uwagi, dotyczące obecnej sytuacji politycznej na G. Śląsku i międzynarodowego znaczenia kwestji górnośląskiej.

Z licznych raportów nadsyłanych do Komisariatu wynika jasno, że Niemcy napływają z głębi Rzeszy sposobą się do decydującej walki o Górny Śląsk. Chodzi im o opanowanie kraju przed konferencją w Spa.

Za pomocą fałszowanych dokumentów pomawiają Polaków o chęć zagarnięcia Śląska siłą, chociaż zamierzamy spokojnie oczekiwać na plebiscyt. Czynią to celu, aby zamaskować swe własne przygotowania do zbrojnego wybuchu. Siecią bojówek niemieckich pokrywa się dziś Śląsk, potajemnie po cywilnemu „Reichswehra” małymi oddziałkami lokuje się po kopalniach i większych majątkach niemieckich, aby na dany znak rzucić się na Polaków. Wsetkach kryjówek już znajduje się broń i amunicja. Kryjówki są nam wiadome i rozpoczęliśmy już ich ogłaszanie.

Przygotowany przez Niemców wybuch ma nastąpić albo równocześnie z wybuchem spi-

sku wojskowego w Niemczech celem zagarnięcia władzy, obalenia traktatu wersalskiego i przez rozbrojenie i wyrzucenie wojsk okupacyjnych, postawienie Europy wobec faktu dokonanego na Górnym Śląsku albo też wybuch ten na Śląsku dokonany będzie łącznie z konferencją w Spa, gdzie rząd niemiecki zamierza wystąpić z żądaniem oddania Śląska: a przez zorganizowanie powstania niby „niemieckiego” na Śląsku ma być stworzony argument, że Śląsk Górny sam nie chce plebiscytu i żąda bezwarunkowego przyłączenia do Niemiec.

Wobec powyższego położenia zwracamy się do ogółu ludności na Górnym Śląsku, zarówno do polskiej jak i niemieckiej, aby sprzeciwiła się temu pogwałceniu praw ludności miejscowej. Należy natychmiast ujawniać całą podstępą robotę. Tylko przez uniemożliwienie wybuchu Górny Śląsk zdoła uniknąć strasznej katastrofy. Do ludności polskiej zaś zwracamy się z gorącym wezwaniem, aby w poczuciu swego prawa, swej siły i solidarności twardo broniła ojczystego sztandaru i aby w tych ciężkich chwilach podwoiła energję, wzmacniała swe organizacje.

Baczność!

Robotnicy przysnęli się, że tak było de facto.

Smutne to, że nawet ludzie za możniejsi na urzędach, bo właściciele domów, nie mogą być uczciwymi urzędnikami państwowymi.

Zamiast czuć, by, jako zwierzchnicy byli dobrym przykładem dla niższych funkcjonariuszów, sami ich demoralizują i nakłaniają do nieuczciwości względem państwa.

Kto jak kto, ale p. D. zdawał sobie sprawę z tego co czyni.

Ciekawi jesteśmy jak zareagowały na to, odnośnie władze kolejowe?

Generał Szeptycki o pożyczce Odrodzenia.

691

„Wojować łatwo, zwyciężać miło, ale zwyciężyć można tylko wspólnym wysiłkiem i zasileniem Skarbu przez nabywanie Pożyczki Odrodzenia”.

(—) Szeptycki
Gen. Artylerji i Dowódca Armji.

Sensacyjna afera referenta p. Jarnuszkiewicza.

W związku ze sprawą referenta politycznego Starostwa, p. Jarnuszkiewicza, w toku śledztwa, ustalono, że 22 letnia Blima Lövit, mieszkanka Będzina, córka Szai Lövita, pozostając w ścisłych stosunkach z p. J., była jego prawą ręką... popierającą, bo pośredniczyła w całym szeregu spraw, związanych z pobieraniem wysokich łapówek za zwalnianie aresztowanych przemytników, agentów granicznych i szkodników politycznych, których, jako aresztowanych, władze policyjne oddawały do rozporządzenia Starostwa.

Dowiedzionem zostało, że za „załatwienie” jednej z podobnych spraw p. Jarnuszkiewicz od Blimy Lövit otrzymał 10,000 marek.

Blima Lövit otrzymała od Sary Weissalsowej 500 mk., od żony Jakóba Sternika w Sosnowcu 5,000 mk. i od Fiszla Wielgusa z Sosnowca 5,000 mk., z których wręczyła 10,000 mk., a 5,000 mk. zatrzymała dla siebie za interwencję w sprawie uwolnienia z więzienia.

Za przyspieszenie zwolnienia z więzienia Eliasza Weissalza Blima Lövit wręczyła p. J. 5000 marek.

Takich spraw wykryto dotąd trzy, nie przesądzając dalszych wyników śledztwa.

Dotychczasowe rezultaty zawdzięczać należy energii i zrę-

czności w prowadzeniu trudnego dochodzenia podkomisarzowi policji powiatowej pow. Będzińskiego p. Stanisławowi Wintuszkowi, który odznaczył się wielokrotnie w wielu zawiłych sprawach kryminalnych, w jakich śledztwo osobiście prowadził.

Dalsze śledztwo wykazało, że głównym pośrednikiem pomiędzy p. Jarnuszkiewiczem a potentatami finansowymi Zagłębia, w osobach pp. Warmanów, jako też i wielu innych, których nazwisk, ze względu na toczące się jeszcze śledztwo, na razie ujawnić nie możemy, był znany na bruku Zagłębia giełdciarz, inż. Maksymilian Hack, który to w gabinecie zastępcy starosty — z p. Jarnuszkiewiczem załatwiał transakcje.

Między innymi wspomniany Hack wręczył p. Jarnuszkiewiczowi 20,000 mk. za wypuszczenie Chaima Warmana z więzienia, jako oskarżonego o przestępstwo polityczne, jak również uzyskał u tegoż p. Jarnuszkiewicza, by lepiej zamaskować... pobranie łapówki i zwolnić Warmana, jako więźnia administracyjnego — zgodę, że na podstawie plenipotencji rejentalnej, za złożeniem 50,000 mk. na pożyczkę państwową — Warmana z więzienia wypuszczono, jako więźnia administracyjnego politycznego.

D. c. n.

konstytucji 3 maja: „kto stanął nogą na ziemi polskiej, włożył ją”.

— W sprawie zakończenia roku szkolnego Inspektorzy Szkolni w dniu 4 czerwca otrzymali rozporządzenie Ministerstwa S. R. i O. P. aby rok szkolny w szkołach powiatowych i miejskich zakończyć w dniu 28 czerwca, tj. w tym samym terminie jak kończą szkoły państwowe.

Wskazując tym samym popisywać naznaczone przez Radę Szkolną zosetną na tydzień odłożone A mianowicie popisy trwać będą od dnia 19 do 23 czerwca włącznie. Zapisy na rok szkolny 20/21 trwać będą od 23 do 26 czerwca włącznie.

Konferencja kierowników szkół powiatowych w sprawie zapisów powiatowych, zbiórki używanych podręczników szkolnych, oraz sprawozdań z roku 1919-20 odbędzie się w dniu 28 czerwca w lokalu Inspekcji Szkolnej.

— Uczciwi strażnicy graniczni. Dnia 4 i 5 b. m. straż graniczna aresztowała 8 przemytników na granicy około Ciesadzi. Jedną z nich zaliczył okłagać przekroczyć granicę, drudzy starali się przemścić z Prus większe ilości tytanu. Aresztowani, chcąc uniknąć odpowiedzialności sądowej, ofiarowali żołnierzom 1080 mk. łapówki, aby ich puszczono na wolność. Żołnierze przyjęli łapówkę, a przemytników oddali w ręce władz, celem pociągania do odpowiedzialności sądowej. Jednocześnie zatrzymane 1080 mk. złożyli czy raprocie jako dowód winy przemytników.

— Posiedzenie w sprawie organizacji Ligi Antybolshewickiej. Wczoraj w sali Stowarzyszenia Robotników Chłopskich odbyło się posiedzenie organizacyjne w sprawie utworzenia w mieście naszym oddziału Ligi Antybolshewickiej. W zebraniu udział wzięło około 70 osób na czele z delegatem Centrali Ligi z Warszawy, p. dr. Wacławem Bojowiczem. Sprawa została zamknięta z braku miejsca w numerze jutrzejszym.

— W sprawie mięsa i słoniny. W odpowiedzi na zapytanie osób zainteresowanych, zamieszczone w Nr. 122 „Kurjera Zagłębia” z dnia 29 r. b. p. t. „Gdzie się podziwiał mięso i słoninę?” komunikujemy nam p. J. Kowalczyk senior z Grodzka błędnie nazwany p. Kowalczyk, że rzeczywiście nie sprzedawał prywatnym odbiorcom mięsa i słoniny, bo takowe całkowicie dostarczał do spółki z Janem Rabatynem tylko do miejscowej cementowni „Grodzkie” i kop. „Merla”, oraz „Jowisz” w Wojkowicach. Obecnie zupełnie handlem nierogacizny pan J. Kowalczyk się nie zajmuje. Spółka rzeźnicza Juliusz Kowalczyk (junior), F. Stalmach, Rabatyn i Cieplak dostarcza słoninę tylko dla kop. Jowisz. Do spółki Jan Kowalczyk nie należał od 3-ich miesięcy.

— Z teatru. Dnia wtorek użyczył w wykonaniu nowego zespołu komedijowego na scenie naszej popularna „Alzacja” w zmienionej obsadzie rol.

Sztuka ta i dziś ścigała, zapewne do teatru tłumy widzów, którzy dotąd nie zdążyli poznać tego nastrojowego utworu scenicznego.

W środę d. 9 b. m. w Będzinie: arcywesoła farsa współczesna p. t. „Chrześniak wojenny” która odnotowała sukces, dzięki doskonałej grze artystów.

— Chrześniak Wojenny w Będzinie w środę w teatrze „Corso” trupa sosnowiecka pod kierownictwem I. Winiarskiej odgrywa znakomitą farsę p. t. „Chrześniak wojenny”.

— Napad bandycki. Dnia 4 bm o godzinie 6 pp. napadło 2 bandytów uzbrojonych w rewolwery, na Salame Trzebiniera, na exozie pomiędzy lasem za wsią Mitrega, gm. Rokietno-Szaleckie. Bandyty zrabowali Trzebiniera.

KOMUNIKAT.

Dyrektor Ruchu dyr. Radomskiej oznajmia:

„Pociągi Nr. 11/12 Warszawa Kraków przez Dęblin służą do bezpośredniej komunikacji. Sprzedaż biletów w pierwszym rzędzie należy zastosować dla podróży komunikacji bezpośredniej. Wyjątkowo w miarę wolnych miejsc zezwala się sprzedawać bilety komunikacji lokalnej tylko do stacji Dęblin, Radom, Skarżysko, Kielce, Strzemieszce, Sosnowiec Rad., Dańdówka. Kazimierz uważają poc. Nr. 216 komunikacji lokalnej do Strzemieszyc włącznie. Przy zgłaszaniu się podróży na p. Nr. 216 poza Strzemieszce przestrzegać ściśle porządek ograniczenia obowiązującego dla p. Nr. 12”.

682

DOK. MEDYC.

Wł. BITNY - SZLACHTA

B. ordynat kliniki chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Uz. prep. 914. Analiz mikroskop. od 11—1 po poł. wiecz. od 6—8 pnie od 5—6.

672

Ul. Małachowskiego Nr. 16.

Dr. medycyny Józef Hałacz

ordynuje w chorobach wenerycznych skórnych i wewnętrznych od goz. 4 i pół do 7 wecz. BĘDZIN. Plac 3-go Maja Nr. 3.

DOKTÓR L. GUTOWSKI

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe 691
Przyjmuje od 5—7 w. Hotel „Central” N 8 ul. 3-go Maja N 18 Sosnowiec.

Pawilon Związku Ogrodników

W SOSNOWCU na przeciwko stacji 545
polecą róże po 5 mk., wiązanki od 25 mk., rośliny, wieńce, warzywa itp. po cenach nader przystępnych.

Baczność Warmjacy!

Chwila plebiscytu bliska. Chwila ta rozstrzygnie o przynależności Waszej do Polski. Polska chciałaby i te ziemie, które objęte są plebiscytem, przyciągnąć do siebie i widzieć je wolnymi i szczęśliwymi.

W Waszych rękach Warmjacy spoczywa los tej ziemi! Wielką agitację uprawiają Niemcy, chcą te ziemie nadal zatrzymać, abyście Wy i Wasze dzieci im się wysługiwali. Chcacie przynależność do Polski, to niechaj każdy jak najspieszniej poda adres obojga pici od 20-go roku, miejscowość, datę urodzenia, zawód i wyznanie mieszkających na obczyźnie lub w wolnej już Polsce celem przybycia na głosowanie.

Mieszkańcy którzy wiecie o pobycie Waszych krewnych lub znajomych mieszkających na obczyźnie ale urodzonych w powiecie olsztyńskim lub reszelskim, podajcie nam ich adres abyśmy i tych do głosowania zawiadzić mogli.

Zgłoszenia uprasza się nadesłać pod adresem: Maksymilian Majewski, Olsztyn, Allenstein, Ostpr, Bahnhofstr. 1.

Ogłoszenie.

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Sosnowcu poszukuje kilku inteligentnych i wykwalifikowanych

pracowników biurowych

do wydziałów sekretariatu, buchalterji i administracji. Oferty z opisami świadectw należy składać w Zarządzie Kasy Chorych w Sosnowcu, Sadowa 6, w godzinach urzędowych od 9 do 3 po połudn.

Zarząd Akcyjnego Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego

„Będzin—Olkusz”

na zasadzie § 54 ustawy ma zamieścić zwołanie

Ogólne Zebranie Akcjonariuszów

na dzień 30 czerwca 1920 roku o godzinie 3 po poł, odbyć się mające w lokalu Towarzystwa, mieszczącym się w domu Nr. 10 przy ulicy Dwór Sielce w Sosnowcu.

Porządek dzienny obejmuje:

- 1) komunikat zarządu w sprawie warunków, w których zwołuje się zebranie,
- 2) sprawozdanie z działalności Towarzystwa w czasie wojny i o stanie obecnym Tow.,
- 3) wybór dyrektorów i komisji rewizyjnej.

681

Tokarki, frezarki, heblarki, piły uniwersalne, pilniki angielskie, pilki, młotki, świdry spiralne, stal narzędziowa i szybkoobrotowa. Motory elektryczne dla prądu zmiennego o sile 2, 5, 7½, 15, 20 i 30 koni, w wykonaniu przedwojennym. Płyty ebonitowe, asbest, pakunki, uszczelniające, klingerit, odpadki bawełniane i jutowe oraz wszelkie artykuły techniczne

polecane zawsze na składzie

Biuro Techniczno-Handlowe „EBONIT”

właśc. **Feliks Krzypkowski**

WARSZAWA, Elektoralna 11. Telefon 51-43

składy: ul. Ogrodowa 55. Telefon 197 32

Adres telegr. „EBONIT” Warszawa.

KRONIKA.

— W sprawie podniesienia cen węgla. Właściciele kopalni węgla wniosli do Min. prem. i Handlu memoriał, w którym wskazują że ceny węgla wyznaczone z dniem 1 kwietnia r. b. w związku z podwyższeniem płac robotniczych, które nastąpiło wobec zawarcia umowy z dnia 12 kwietnia r. b., są zbyt niskie.

Wobec tego w Min. stwie rozważana jest sprawa nowego podwyższenia cen węgla, przy czym mają być tu również uwzględnione zwiększone koszty amortyzacji i oprocentowania kapitału.

— Emerytury dla wojskowych. W myśl projektu ustawy, przyjętej przez połączone komisje sejmowe: wojskowa i skarbowo-budżetowa, przysługujące emerytury tymczasowe tym oficerom, podoficerom, urzędnikom wojsk polskich, którzy przed wstąpieniem do armii polskiej pozostawali w służbie wojskowej jednego z państw zaborczych, a obecnie bądź to ze względu na wykluczone lata bądź to z powodów do dalszej służby mają być przeniesieni w stan spoczynku. Za podstawę do obliczenia emerytury przyjmuje się dla oficerów: 40 proc. za 10 lat służby wojskowej i 24 proc. za każdy następny rok służby wszystkich poborów w służbie czynnej przywiązanych do ostatnio posiadanej stopnia bez dodatków polowych, funkcyjnych i reprezentacyjnych. W stosunku do podoficerów i zawodowych suma w powyższym sposób obliczana będzie od ostatnio

posiadanej stopnia, powiększonego o ryczałt za świadczenia w naturze. Emerytura tymczasowa wynosić będzie 60 proc. w powyższym sposób obliczonej sumy. Korzystać z emerytury mogą te osoby, które co najmniej 6 miesięcy przetrwały w wojsku polskim.

— Zjednoczenie sądownictwa polskiego. Dnia 28 ub. w Sądzie Najwyższym Rzpp. Polskiej w Warszawie, odbyło się pierwsze posiedzenie Izby Karnej II-aj w charakterze Instancji rewizyjnej, na którym było rozpatrywanych szereg spraw karnych b. dzielnicę praskiej. W tym dniu Polska osiągnęła nareszcie zjednoczenie sądownictwa. Chociaż w trzech dzielnicach działają różne ustawy, ale od dziś działa jeden ustrój sądowy, różniący się wzajem na niższych stopniach, ale zjednoczony pod wspólnym atropem Sądu Najwyższego.

Posiedzenie otworzył Prezes Sądu Najwyższego, Franciszek Nowodworski przy udziale kompletu Izby II-aj. W podłożonej przemowie, podał wyświeślnie znaczenie dzieła tego i następująco zwrócił się pod adresem ludności zb. dzielnicę Praskiej w te słowa:

Niech wiedza bracia Wielkopola, Mazury i Kaszubi, niech wiedza również i Niemcy tamtych ziem prawdy, że polski sąd jest ciążącym prawdziwej sprawiedliwości, na którym nie ma kultu „sily przed prawem” i przy którym nie stała przyprawie, nie jako jego pan, lecz jako jego służba; że wraz z upadkiem panowania czarnego orla, runęło na tych ziemiach panowanie przemocy i ucisku, a orzeł biały na swych czarnych skrzydłach przynosi ludom wolność prawdziwą wolając słowami

rowi 2,575 rb., 37000 mk. i 300 kor. i zbiegli w niewiadomym kierunku. Władze policyjno-sledcze zarządziły natychmiastowy pościg za bandytami.

— **Trocadero-kabaret.** Dnia 1 dni następnego daje nader oryginalny program. Szczególniejszą atrakcją są występy świetnej tancerki p. Noirat ze szkoły Isidory Duncan. Drugą atrakcją są piosenki p. Elwiny, śpiewaczki operowej, posiadającej sześć repertuar liryczny, p. Ledi de Paris, zbiera oklaski za taniec mazurka p. Stella Bruner, kłopotliwa występuje z szeregiem nowych kłopotów.

Bolączki aprowizacyjne.

Stow. Spółczyńców „Rzemieślnik stał się niekierem, że nie otrzymuje dla swych członków w należytą ilość artykułów kontyngentowych.

W lutym zamiast 1347 kg. kaszy jęczmieńnej otrzymała kooperatywa ta załatwienie 600 kg; w marcu zamiast 1347 kg, jeno 400 kg.

W kwietniu należało się „Rzemieślnikowi” 1919 kg. kaszy, a nie otrzymał nic.

Nie dziwnego, że przy takim zaopatrywaniu kooperatywy w żywność, członkowie tychże burzą się i wyrządzają największe szkody. Przybyłości zarządom, dochodzące nawet do rewizji w ich mieszkaniach. I Salomon niełatwo, z próżnego nie należy...

Niedobory, spowodowane brakiem artykułów żywnościowych w mieście, wyrażają się i w mące.

Na 2-gą połowę kwietnia, kooperatywa wspomniana miała otrzymać 2599 kg. mąki, wydawanej na 6 kuponów. Otrzymała jej tylko 2100 kg. i to późno, wobec czego zredukowano ilość przy wydawaniu a nawet zużyto 800 kg. w maju.

Wskutek tego odbiorcy nie otrzymawszy pełnych racji zaczęli rozścieać pogłoski że mąkę zjadł zarząd i że ją pokryjomu sprzedaje i t. p. Jak widzimy zle zaopatrywanie wydziałów aprowizacyjnych magistratów i kooperatyw w artykuły kontyngentowe, powoduje niezadowolenie ludności, niedokładny podział przydziałów jest przyczyną częstokroć nieporozumień i nawet nadużyć których tak się dziś trudno ustrzec.

WSZECHŚWIATOWO ZNANY
KREM KAZIMI
METAMORFOZA

JEDYNE
UZNANY
PRZEZ
KOBIECY
CAŁEGO ŚWIATA
.....
NIEZAPRZECZENIE
RADYKALNIE USUWA
Pielęgnię, wagi, plamy,
ogorzeliznę,
zmarszczki
i inne braki
cary.

Wyszli z druku i jest do nabycia niezbędny dla
PP. abonentów i zainteresowanych

Spis abonentów sieci telefonicznych Zagłębia Dąbrowskiego (informator telefoniczny).

Zwracać się pod adresem:

Sosnowiec, Warszawska 10-3 piętro, Czekajewski telef. 1.
Będzin, Urząd Poczty i Telegr. Kierownik Urzędu,
Dąbrowa, Urząd Poczty i Telegr. technik Wronski

Odciski

brodawki i skórę zgrubiają
na podeszwach bezprowalnie i bez
bole usuną

wyrob. Farmac. Labor. **A. KOWALSKI.**
Sprzedają wszystkie apteki i sklepy apteczne.

Pierwsza w kraju Fabryka Łączników i Odlewów Lano-Kutych Ernest Erbe w Zawierciu

ZAWIADAMIA, iż obecnie, po dłuższej przerwie wojennej,

uruchomiła ponownie wszystkie oddziały.

Prócz zamówień na łączniki, znane ze swego szerokiego zastosowania do rur gazowych i wodnych, które pod względem gatunku materiału, wytrzymałości ciśnienia, dokładności i czystości wykonania nie ustępują kształtkom firm zagranicznych, — przyjmuje wszelkie zlecenia na odlewy tak żeliwne jak i z żelaza lano-kutego z **pleców maratonowskich** o najnowszej konstrukcji.

Wobec postawienia działów specjalnych na stopie współczesnej techniki, fabryka jest w możności wykonać każde zamówienie w **terminie najkrótszym.**

Adres telegraficzny: Zawiercie ERBE, Telefonu No 6

DRUKARNIA i INTROLIGATORNIA

SPÓŁKA WYDAWNICZA „KURJER ZAGŁĘBIA”

Sosnowiec, ul. Dęblńska Nr. 1. — Telefon Nr. 73.

Przyjmuje wszelkie prace w zakresie drukarstwa i introligatorstwa wchodzące. Staranne i punktualne wykonanie.

CENY KONKURENCYJNE.

Zarezerwowane

Dla fabryki chemicznej
„GÓRNIK”
w Dąbrowie Górniczej.

J. SCHABOWSKI

Dąbrowa, ul. Kr. Sobieskiego L. 10
Skład maszyn do szycia;
broni i rowerów
POLECA:

Bewelwory, browningi, flowery, pistolety,
broń myśliwską wszelkiego rodzaju.
Sprzedawca naboju, prochu, strachu. Na akcie-
dzie maszyny do pisania, brzozy. Repara-
cja maszyn do pisania wszelkich syste-
mów, broni, maszyn do szycia i rowerów.

Sledzie

w dowolnej ilości po cenie 1200
marek beczka sprzedaje Pań-
stwowy Urząd Zakupu Artyku-
łów Pierwszej Potrzeby w So-
snowcu, Małachowskiego Nr. 11
wszystkim zgłaszającym się.

Potrzeba dwu chłopców do posługi biurowej.

Wiadomość w Administracji
Kurjera.

WATKI powinny pamiętać, że
tylko **„Puder Dzidzi”**
z marką Kogutka
należy uważać za prawdziwy i niezawisły
nie skóry u dzieci, hurtowa sprzedaż na
Zagłębie,
w Skład. Apt. M. Jagiellovicz, Sosnowiec.

DRÓBNE OGŁOSZENIA

U dorosłych i dzieci
charakter zdolności,
przeznaczenie
(czego uniknąć, co przedsięwziąć)
określa na podstawie badań
naukowych (kształtowania głowy, linii rąk
i piersi) — Psychofizjolog **Dr. Petersen.**
Sosnowiec, Kołłątaja 6, II piętro (Mikro-
ste). Cod. ennie od 4 do 7-jej po południu.
W wypadkach katalipsji, letargu, lunatyzmu
manii, niepokoju pomoc o każdej porze. 680

Rutynowana
kwalifikowana nauczycielka języków fran-
cuskiego, niemieckiego angielskiego, z długo-
letnią praktyką, poszukuje posady nauczy-
cielki gimnazjum. Dylowska 2-a szeń 12
Michalewa. 678

Jest do odebrania
za zwrot kosztów ogłoszenia woreczek, za-
wierający książkę do nabożeństwa, różaniec
chustkę do nosa, pieniądże oraz paszport
niemiecki Rozalii Trzyńskiej. 695

Kaur
(wieprz) rasowy rozplodowiec znajduje się
przy ulicy Sobieskiego Nr. 8. 496

Zgubiono Paszport
wydany przez byłe władze okupacyjne nie-
mieckie na imię Wolfa Fürstenberga. 696

Potrzebna
zaraz panna do krawieczyny Kołłątaja 3 m. 3
697

Dwie maszyny
do szycia sp. zedam Sosnowiec Pogoń Racła-
wicka Nr. 15. 701

Kareta
czterooosobowa w zupełnie dobrym stanie, na
gumach, do sprzedania. Wiadomość faktury
Schöna, Sreduka, u portjera. 679

Potrzebna
polerownica do polerowania mebli Sosnowiec
3 go Maja Nr. 18 w podwórzu. 677

Kupujemy
„Kurjery Zagłębia” Nr. 123 z dnia 30 Maja
b. r. Administracja „Kurjera” 668

Państw. Urząd Pośrednictwa Pracy
Sadowska nr. 6 poleca służbę domową, me-
śników, a także niewykwalifikowanych, obo-
tników i robotnicę, kandydatów do ternu
oraz rutynowanych biuralistów, biuralistki
maszynistki, techników p. Pośrednictwo
bezpłatne. 683

Blacharzy i papiarzy
przyjmuje zaraz Sosnowiec — Pogoń Średnia 15
Adam Hesse. 601

Potrzebny
ustawic do cegły w piecu Hoffmanowskim
na cegielni Fel. Wiczorka w Sosnowcu. 683

Do odstąpienia
obszerny lokal, nadający się na prowadzenie
fabryki lub warsztatu, przytem kilka po-
kój mieszkanie z wygodami. Wiadomość
Dom Komisowy Antoni Mazurkiewicz i S-ka
Sosnowiec Dęblńska Nr. 1. 690

Skradziono
w Strzemieszycach paszport niemiecki wy-
dany na imię Wacława Pigi. 687

OBWIESZCZENIE.

Stosownie do rozporządzenia Dowództwa Okręgu Generalnego
w Kielcach Magistrat miasta Sosnowca

**wzywa wszystkie żony i sieroty po zmarłych lekarzach
wojsk. armji polskiej do bezwzględnego zgłoszenia się**

do Magistratu ul. Warszawska Nr. 6 (Wydział Policyjny II-gie pię-
tro) w godzinach biurowych od 9-1-jej po południu w sprawach
zapomogowych. 700

Sosnowiec, dn. 5 czerwca 1920 r.

MAGISTRAT

SOLEC

Sezon od 20 maja do 20 września
Zakład Wód Mineralnych Siarczano-słonych
znanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, artrety-
zmie, chorobach skórnych, nerwowych, przymiocie
Kąpiele błotne, słoneczne, hydrolatja.

Ordynował bąd Dr. Harajewicz z Maryenbadu i Dr. Grabowski z Buska.

DOJAZD orsz. st. KIELCE, skąd 65 wiorst słoń. samochodem i kołmi póż. st. kolei galicyjskiej
Szczucin, skąd 15 wiorst do Solca. Prospekty wysła Zarząd Solca, poczta Stopnica ziemi Kieleckiej